

Afstandsregel

Jeg har i den forgangne weekend været til den årlige Nordisk Konference i Helsinki sammen med mine nordiske kolleger. Det er her, hvor vi udveksler synspunkter på, hvad der sker i vores respektive lande – og ikke mindst ser på tricky videoclips fra vores respektive lande. Vi brugte omkring tre timer på at diskutere fænomenet 'genere en modspiller i offside-position' – mens vi kunne klare hands på to en halv time. Alt foregår yderst gemytligt og i respekt for hinandens argumenter. Folk, som forvildede sig ind i mødelokalet, ville nok forbløffes over den samling nørder, der var placeret dér. Men hele idéen er jo, at vi gerne skulle nå en nogenlunde fælles opfattelse af fortolkningen. Alene tidsforbruget indikerer jo, at der er situationer, som hverken er sorte eller hvide, men snarere rigtig grå.. Vi er rigtig gode til at udveksle clips indbyrdes også undervejs i sæsonen. Jeg skal nok vende tilbage til de to emner senere, for ingen af dem er i sagens natur for små børn. Når de såkaldte eksperter kan bruge så lang tid på det, er der en svær formidling forude – for den almindelige tilskuer vil jo gerne have sort eller hvid.

Ellers er situationen den, at selv en klummeskribent har brug for at trække stikket en gang imellem. Jeg har været i arkivet og konstateret, at vi nu kører på 14. sæson. Interessant nok er længden på klummerne i tidens løb blevet udvidet med omkring 50 procent. Alt andet lige har fodboldloven jo kun 17 paragraffer, så gad vide, hvordan det er sket...

Så det næste par uger tager vi i respekt for det trukne stik en genudsendelse af fodboldlovens historie, som faktisk også er noget af det, som jeg får mange spørgsmål om – hvorfor er reglerne, som de er ? Jeg har også en læserhenvendelse hængende omkring offside-reglens historie og udvikling. Den får lige lov til at hænge lidt endnu, men den kommer.

Det er jo altid de blodigste paragraffer i fodboldloven, der påkalder sig størst interesse og trækker de største overskrifter, men ikke desto mindre er der yderligere en frygtelig masse teknik involveret, som dommeren også skal sørge for at holde styr på. Jeg var senest lidt rundt om teknik i forbindelse med spillernes antal: hvem tæller med, og hvem gør ikke ? Men der er masser af andre tekniske ting, der kan drille og give problemer, specielt fordi ikke alt er almindelig kendt uden for dommerkredse. Hvilket man dårligt kan fortænke spillere og trænere i – men reglerne er der jo altså alligevel.

Tag nu sådan noget som afstandsregler. Alle og enhver ved, at en modspiller ved et frispark skal være 9,15 m væk fra bolden. Det skæve mål er endnu et vidnesbyrd om fodboldspillets engelske oprindelse (10 yards). Og lige akkurat denne afstand er efterhånden så indgroet, at alle kender den. TV hjælper godt til med den virtuelle cirkel på skærmen (som i parentes bemærket faktisk viser, at dommerne oftest har knivskarpt styr på det – læg mærke til, hvor ofte spillernes fødder er lige på den rigtige side af cirkelens omkreds).

Men der er andre afstandsregler. For nu at starte med frisparket, kunne det jo risikere at være dømt til angriberne mindre end 9,15 m fra mål. Det ville være lige meget nok at forlange, at forsvarerne så skulle bevæge sig 9,15 m ud til siden (for de må jo ikke forlade banen). Her er der så frit valg mellem at være 9,15 m væk – eller stå på egen mållinje mellem målstængerne. Det er derfor, man kan få disse temmelig særprægede situationer med mange spillere oven i hinanden, hvis f.eks. målmanden har holdt bolden for længe, dvs. ud over sine 6 sekunder,

eller hvis han har rørt en bold med hænderne, som var spillet forsætligt til ham af en modspiller med foden.

Et sådant frispark begået i målfeltet tages fra det punkt på målfeltets lange linje, som er vinkelret på det egentlige åsted. Indtil 1984 skulle frisparket tages nøjagtig dér, hvor forseelsen var begået. Det blev ændret efter en kvalifikationskamp mellem så vidt jeg husker Sverige og Malta – et indirekte frispark til angriberne for farligt spil på selve mållinjen midt i målet! Den arme dommer havde ikke en jordisk chance, men havde til gengæld 21 spillere direkte oven i hinanden på fantastisk få kvadratmeter.

Det var et eksempel på, at afstanden kan være mindre end 9,15 m – men den kan også være større. Det er den f.eks. ved målspark og frispark til forsvarerne inden for eget straffesparksfelt. Her er kravet, at modspillerne dels er uden for straffesparksfeltet, dels er 9,15 m væk.

Ved hjørnespark møder vi også afstandsreglen på de 9,15 meter. Vel at mærke fra dér, hvor buen slutter – dvs 10,15 fra hjørneflaget, eftersom selve buen udgør 1 meter. Det er traditionelt en udfordring for mange stadioninspektører at få afsat den frivillige hjælpemarkering, fordi mange tager udgangspunkt i flaget og 9,15 m. Og så mangler der en meter.

Ved indkast har man også en afstandsregel for modspillerne: denne gang på 2 m, som blev nået i 2005 efter et følsomt kompromis blandt mange lande. Hovedsagen er, at dette ikke må være farligt for den spiller, som forsøger at blokere – men også skal tillade, at kastet tages, uden at kasteren får lagt hindringer i vejen. Indtil for ganske få år siden måtte kasteren heller ikke være længere væk fra sidelinjen end 1 meter, når han kastede – men det er sløjft nu. Så er der straffesparket, som er ganske interessant, i og med at her har vi for en gangs skyld en afstandsregel for *modspillerne*. Alle, modspillere som modspillere, skal være uden for straffesparksfeltet, mindst 9,15 m fra bolden (det er det, man bruger buen til), samt bag bolden. Der er diverse andre regler knyttet til straffesparket, som med rette anses for den største chance i fodbold, men dem kan vi vende tilbage til en anden god gang.

Målsparket følger meget forsvarernes frispark i eget felt – og lur mig, om ikke alle modspillere ved, at de skal være uden for straffesparksfeltet, indtil bolden er sat i spil. Det er i hvert fald relativt sjældent, at vi ser det dømt om på topniveau.

Tilbage er situationen, hvor dommeren skal lade bolden falde (det berømte 'dommerkast' – stakkels dommer!). Her er der for et par år siden kommet nye regler om, hvem bolden skal falde til. Skal det ske, så er det til det hold, som sidst rørte bolden – men hvis det foregår i straffesparksfeltet, så altid til den målmand, som bor i det pågældende straffesparksfelt

Skal man konkludere, er den grundlæggende regel selvfølgelig de 9,15 m – men den kan så afviges. Dels når bolden er for tæt på mål, så det er åbenlyst urimeligt – dels når bolden er i forsvarernes område, så de skal have en rimelig chance for at sætte bolden i spil. Ved hjørnespark har man simpelthen overtaget frisparkets regler – ved indkast er det et spørgsmål om at sikre en forsvarlig afvikling. Og når dommeren lader bolden falde, er principielt rigtig meget tilladt – men det ved spillerne heldigvis ikke.

Og så er der lige det med den hurtige igangsættelse og afstandsreglen som beskrevet i sidste uges klumme. Det har jeg minsandten også et spørgsmål omkring. Fortsættelse følger.

Vi skal lige have med, at en manglende overholdelse af afstandsreglen koster automatisk en advarsel – sådan bare for en ordens skyld.